CiViNET
CIVITAS City Networks
ČESKÁ A SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Zpravodaj

prosinec 2015, číslo 6

Úvodní slovo

Milí kolegové a přátelé, pracovníci městských úřadů, dopravní odborníci, zájemci o udržitelnou mobilitu,

na konci roku většinou bilancujeme, čeho jsme dosáhli. CIVINET má ještě o jeden důvod více hodnotit výsledky své práce – v listopadu oslavil první výročí své činnosti a přivítal celkem dvacet členů. Jde o 15 řádných členů - měst z České i Slovenské republiky - a pět přidružených členů. Jako zatím poslední vstoupila do naší sítě města Prievidza, Svit, Liberec a hlavní město Praha. Za dobu své existence stihl CIVINET připravit pro svá členská i nečlenská města řadu aktivit. Více k uplynulým aktivitám i plánům do dalšího roku najdete v samostatném článku v sekci „Z událostí iniciativy CIVITAS a CIVINET Česká a Slovenská republika".

Hlavním tématem tohoto prosincového Zpravodaje je parkování. Síť CIVINET České a Slovenské republiky uspořádala k tomuto tématu 24. listopadu 2015 na Ministerstvu dopravy ČR celodenní seminář. Martina Hertel z berlínského Institutu pro urbanistiku (DIfU) shrnula hlavní poznatky z této oblasti a představila 16 dobrých důvodů, které by měly přesvědčit města o potřebnosti managementu parkování. Hlavní myšlenky z této akce jsme se pokusili shrnout v tomto Zpravodaji. Prezentace z tohoto semináře najdete zde http://push-pull-parking.eu/index.php?id=50.

Parkování bylo také hlavním tématem čtvrtletníku Smart cities, když v roce 2013 vyšlo nulté číslo. Otevíralo je téma chytrého parkování. Příspěvky se zabývaly nejen moderními technologiemi, které umožňují efektivní regulaci parkování i dopravy vyvolané hledáním parkovacích míst, ale mluvilo se zejména o nutnosti uvědomit si hodnotu veřejného prostoru. „Základním fyzioterapeutickým cvičením, kterým každé budoucí chytré město začíná svou rekonvalescenci, je strategie parkování," říká v úvodníku šéfredaktor časopisu David Bárta. Přejme si, abychom ve svých městech zvolili ty správné kroky. Více informací najdete na http://scmagazine.cz/.

Téma parkování je natolik důležité, že v České i Slovenské republice vznikly asociace věnující se pouze tomuto tématu. Obě tyto asociace a jejich činnost svým čtenářům v tomto čísle Zpravodaje představujeme. Zároveň bychom se k tomuto tématu chtěli vrátit a více se mu věnovat i v dalším roce.

1. 12. 2015 se setkala řídící rada CIVINETu, která mimo jiné plánovala aktivity na příští rok. Každoroční konference CIVINETu se v příštím roce uskuteční 19. 5. a bude se zabývat přínosem výzkumu v oblasti dopravy pro města. Kromě toho připravujeme exkurzi na téma plánování udržitelné mobility do Francie (Štrasburk) a Německa (Freiburg). Francie má asi nejdelší historii tvorby plánů udržitelné městské dopravy v Evropě. Freiburg je zase známý dopravním expertům svým koncepčním přístupem k udržitelné mobilitě postaveném na pěti základních pilířích dopravní politiky - tramvajová doprava, cyklistická doprava, zklidňování dopravy, automobilová doprava, hospodaření s parkovacím prostorem. Obě tato města zavedla navíc řadu inspirativních dopravních řešení i řešení veřejných prostranství. Chtěli bychom proto jejich návštěvu umožnit co největšímu počtu zájemců z řad měst, rádi bychom vypravili skupinu cca 20 osob. Exkurze by se měla uskutečnit v dubnu 2016. Počítáme s malou finanční spoluúčastí měst s tím, že členská města CIVINET budou mít slevu a zajištěnu přednostní účast na této akci.

V příštím roce bychom se ve svých aktivitách chtěli dále zaměřit na slovenská města a ve spolupráci s místními partnery jim nabídnout více akcí přímo na Slovensku.

Informace o CIVINETu, Iniciativě CIVITAS a našich akcích najdete shrnuty na našich webových stránkách http://civitas.eu/civinet/civinet-czech-and-slovak-republics a http://www.cdv.cz/civinet-sit-k-udrzitelne-mobilite-ve-mestech/.

Přejeme všem příjemné vánoční svátky a hodně úspěchů v novém roce i zajímavé čtení v tomto čísle.

Váš sekretariát CIVINET

OBSAH

Str. 1. - Úvodní slovo
Str. 2. - Téma čísla: Parkování
- Vídeň: Cíle managementu parkovacích míst
- Slovenská parkovacia asociácia
Str. 3. - Česká parkovací asociace
- 16 dobrých důvodů pro management parkování
Str. 5. - Smart cities o chytrém parkování
- Z událostí iniciativy CIVITAS a sítě CIVINET Česká a Slovenská republika
- CIVINET slaví první výročí svého fungování
Str. 7. - Publikace o zkušenostech měst CIVITAS
Str. 8. - Města CIVITAS nabízí podporu ostatním: Možnosti stáží
Str. 9. - Z projektů k udržitelné mobilitě
- Aktivity mesta Žilina na podporu udržateľnej mobility
Str. 10. - Hra Oblékáme hada Edu
Str. 11. - Kvalita ovzduší a emise dieselových motorů
- Jak se stát členem CIVINETu
Str. 12. - Kalendárium

Téma čísla: Parkování

Vídeň: Cíle managementu parkovacích míst

Význam managementu parkování si již dávno uvědomila celá řada měst. Pro inspiraci nemusíme jezdit nijak daleko – cestu by nám mohla ukázat metropole našich sousedů Vídeň. K historii vídeňského managementu parkovacích míst se jistě vrátíme – jen možná připomeňme, že všechny kroky se odvíjejí od jasně stanovených cílů. Hlavní město našich jižních sousedů si je stanovilo následovně:

- **Snížení automobilové dopravy**

  Management parkovacích míst vede k významnému snížení dlouhodobého parkování osob, které v dané oblasti nebydlí. Zejména se snižuje počet těch, kteří do lokality dojíždějí za prací, a objem dopravy vyvolané hledáním volných parkovacích míst.
- **Zvyšování atraktivity veřejné dopravy (MHD)**

  Omezení automobilové dopravy vede k podpoře veřejné dopravy. Nižší poptávka po parkovacích místech umožňuje rozšířit dopravní prostor tramvají a autobusů.
- **Zlepšování podmínek pro parkování místních obyvatel**

  Možnost parkování pro obyvatele dané lokality se zlepšuje. Mizí tlak na to, aby odjížděli z oblastí, které jsou přes den zpoplatněny kvůli krátkodobému parkování.
- **Pokles zatížení životního prostředí**

  Se snižováním automobilové dopravy klesá i zatěžování životního prostředí, které vyvolává (hluk, znečišťování ovzduší, zábor plochy), a zlepšuje se tak kvalita života obyvatel Vídně.
- **Zlepšení dostupnosti oblastí, které management parkování zavedly**

  Nezbytná automobilová doprava, zejména transport zboží a částečně i další obslužná doprava, se může snáze dostat do obhospodařovaných oblastí.
- **Více místa a zvyšování bezpečnosti dopravy**

  Díky snížení množství špatně zaparkovaných vozidel mají chodci více místa a zvyšuje se jejich bezpečnost.
- **Příjmy z managementu parkování jsou určeny na zlepšování dopravy ve městě**

  Příjmy z poplatků za parkování (parkovné a příjmy z parkovacích karet rezidentů) jsou podle vídeňské vyhlášky (Wiener Parkometergesetz) účelově vázány na podporu výstavby garáží a k podpoře veřejné dopravy.
- **Zhodnocení veřejného prostoru obytných oblastí**

  Výstavba garáží, zejména hromadného parkování, je podporována z parkovného. Díky prostorově úspornému parkování je možné uvolnit veřejný uliční prostor od zaparkovaných vozidel a využívat jej lepším způsobem. Umožnují se tak úpravy veřejného prostoru, výstavba cyklostezek apod.

Zdroj: https://www.wien.gv.at/verkehr/parken/entwicklung/

-mv-

Slovenská parkovacia asociácia

Slovenská parkovacia asociácia byla založena v roce 2005 jako sdružení právnických osob. Podporuje spolupráci organizací, které zajišťují chod parkovišť, s městy, investory a dalšími zájemci o parkování a garážování vozidel.

Na svých webových stránkách www.spa-parking.sk má řadu zajímavých postřehů a podnětů. Například zpracovali publikaci o parkovací politice měst (Mestská parkovacia politika), která je ke stažení na http://www.spa-parking.sk/?id_menu=46780. Materiál vychází ze skutečnosti, že města nikdy nemohou pokrýt nároky na parkování a odstavováni automobilů, což následně vede k selhávání dopravní obsluhy a narušování dalších funkcí města. Městská parkovací politika může nepříznivé dopady nároků na parkování zmírnit.

Publikace se zabývá základními cíli a zásadami, které mají zlepšit dopravní obslužnost, omezit nežádoucí dopravu a zabezpečit regulaci a provoz potřebných parkovacích míst. Další část se věnuje postupu realizace dopravní politiky a představuje etapy příprav regulovaného parkování. Přílohou jsou stručné zkušenosti ze zahraničí, které odkazují na řešení z řady světových měst. Zmiňují rovněž knihu profesora Donalda Shoupa „Vysoká cena bezplatného parkování“ a podtrhávají čtyři hlavní teze:

- Neexistuje parkování zadarmo – někdo to vždycky zaplatí.
- Hledání místa k zaparkování tvoří v centrech měst až 40 % celkového objemu dopravy.
- Přiměřená cena parkování je taková, při níž je obsazeno 85 % parkovacích míst.
- Neregulované bezplatné parkování zvyšuje podíl individuální automobilové dopravy a zhoršuje životní prostředí.

Na stránkách Slovenské parkovací asociace je také možné najít příspěvky odborníků ze společností, které parkování či parkovací technologie zajišťují. Příspěvky se zaměřují i na nedostatek prostoru ve městech a způsoby, jimiž může management parkování přispět k efektivnímu řešení problému.

Kvalitné parkovacie služby podmieňujú efektívnosť dopravnej obsluhy

Väčšina našich miest sa dostáva do situácie, keď súčasne prístupné miesta na parkovanie už nestačia. Je to zákonitý dôsledok rozsiahlejšieho využívania áut na prepravu do cieľa cesty. Tieto nároky budú stále väčšie, preto stoja mestá pred problémom uspokojiť objektívne nutné potreby obsluhy priestoru. To nie je možné len autami, preto musia byť aplikované všetky dostupné spôsoby dopravy osôb i tovaru. Súčasne praktizované, relatívne jednoduché a nenáročné prevádzkové a organizačné opatrenia dlho nepostačia. V záujme udržania potrebnej mobility mesta treba už dnes riešiť parkovací problém komplexne, od vzniku nároku po jeho prijateľné splnenie.

Pri riešení musíme vychádzať zo skutočnosti, že doprava je dôsledkom potrieb a činnosti aktivít vyvolávajúcich v priestore prepravné nároky. To znamená, že doprava je v plnom slova zmysle služba, ktorá má zabezpečiť všetky prepravné potreby osôb, nákladov i služieb medzi

ich zdrojom a cieľom. Preprava je zabezpečovaná rôznymi spôsobmi, dopravnými prostriedkami, resp. u prepravy osôb aj chôdzou.

Podiely jednotlivých druhov dopravy na preprave v mestách sú limitované v prvom rade podmienkami priestorovými, ale aj prevádzkovými, ekonomickými, organizačnými a v neposlednom rade aj ekologickou únosnosťou dopravy. Ak ktorúkoľvek s týchto podmienok nie je možné splniť, musíme prikročiť k regulačnými opatreniami.

V prvom rade je to vhodné prerozdelenie využívania dopravných prostriedkov pre jednotlivé účely prepravy, t.j. zmena deľby dopravnej práce. Keď sa pri stále rastúcom nároku vyčerpajú aj priestorové možnosti, musí nasledovať účelná redukcia nárokov prepravy na priestor! Nedostatok priestoru sa v prvom rade prejaví nedostatkom miest na parkovanie, hlavne v uličnom profile. Profil bol a je budovaný v prvom rade pre dynamickú dopravu, t.j. pre pohyb osôb a tovarov. Prípadné „odstavné pruhy" nemôžu na uliciach miest ani zďaleka splniť potreby pre zastavenie, státie, ba dokonca na odstavenie (uličné garážovanie) áut.

Ďalšie rozširovanie uličného priestoru pre potreby parkovania je podmienené nutnosťou zabezpečiť potreby dynamickej dopravy a to nielen pre vozidlá, ale aj pre chodcov a cyklistov! Musíme si uvedomiť, že časť uličného priestoru pre dynamickú dopravu musí navyše zabezpečiť potrebnú kapacitu aj pre potreby obsluhy mimouličného priestoru, kde sa okrem iných aktivít nachádzajú (budú nachádzať!) parkoviská a garáže. Pritom musíme prednostne zabezpečiť priestorové nároky hromadnej dopravy, ktorá je v zastavanom území rozhodujúca pre prepravu osôb!

V súčasnej situácii, keď mestá zvyčajne nedisponujú podkladmi, ani dokumentáciou, na základe ktorej by sa mohlo zodpovedne rozhodovať o efektívnom postupe riešenia dopravnej obsluhy, treba v prvom rade koordinovať využívanie všetkých disponibilných parkovacích miest na ulici a mimo ulice napr. časovým obmedzením, resp. ekonomickými pákami. Tento logický postup sa však zatiaľ u nás neaplikoval. Príčiny sú rôzne, ale dosah zjavný: nevhodná obsluha spôsobujúca neefektívne využitie priestoru.

Daný priestor ovplyvňuje ešte celý rad funkcií a potrieb, navyše aj ekologické podmienky a potreby obyvateľov a návštevníkov mesta. Rozhodovanie o nadradenosti, či podradenosti jednotlivých funkcií a ich koordinácia je a musí byť v právomoci mestských orgánov. Koordinácia je stanovená komunálnou politikou mesta; z nej musí byť odvodená dopravná politika, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je „ parkovacia politika mesta ". Regulačné opatrenia súvisiace s prevádzkovaním parkovísk musia vychádzať zo stanovených cieľov a opatrení parkovacej politiky. Vhodnou reguláciou je možné už v súčasnosti zlepšiť podmienky parkovania, bohužiaľ ale iba na krátku dobu, lebo tlak na odstavovanie vozidiel stále rastie. Pre aktualizáciu opatrení a podmienok parkovania je potrebné pravidelné sledovanie vývoja a jeho analýza.

Slovenská parkovacia asociácia konštatuje, že situácia v parkovaní sa stáva neúnosnou už v mnohých mestách na Slovensku. Nároky na parkovanie sa stále zväčšujú, účinné opatrenia však neprichádzajú. Na podporu opatrení pre zlepšenie situácie má Asociácia v pláne vypracovať zásadnú smernicu pre postup opatrení na dosiahnutie cieľov parkovacej politiky v meste. Pri vypracovaní tejto smernice budú využité skúsenosti a námety členov SPA, ale aj skúsenosti a smernice Európskej parkovacej asociácie a odporúčaní „Zelenej knihy" vydanej v roku 2007 Európskou komisiou. „Zelená kniha" upozorňuje na nutnosť rešpektovania podmienok zachovania mobility v meste, vhodnej deľby dopravnej práce, efektívnosti pri zásobovaní, koordinácii úkonov a riešení v spolupráci so súkromným sektorom, bezpečnosti chodcov i v súvislosti s nárokmi na hromadnú dopravu, evidenciu a sústavnú analýzu dopravnej situácie ako aj lepšie využívanie skúseností kompetentných odborníkov tejto profesie. Zelená kniha je prístupná na internetovej adrese: http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/com/com_com(2007)0551_/COM_COM(2007)0551_sk.pdf

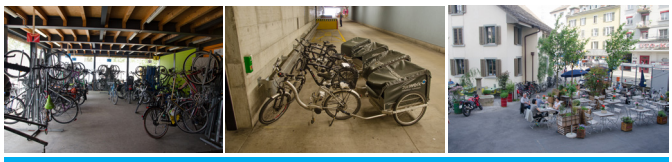

Foto: Zurich, Autor: Z. Pirnosová

Zdroj: http://www.spa-parking.sk/

-mv-

Česká parkovací asociace

Česká parkovací asociace byla formálně ustavena až v roce 2014. V letošním roce uspořádala svou druhou konferenci. O činnosti asociace si můžete přečíst na jejich webových stránkách. Uveďme aspoň pár zajímavostí, které zazněly při jejich 2. konferenci, která se konala v dubnu 2015 ve Stříteži u Jihlavy:

- 3/4 řidičů vozidel pražských hasičů mají problém s průjezdností a nejvíce (60 %) na sídlištích.
- V roce 2014 zahynulo 11 osob při srážce se zaparkovaným vozidlem.
- 3 normy, které řeší problematiku prostorového uspořádání pozemních komunikací, si protiřečí.
- V roce 1930 bylo v celém Československu registrováno 30 000 automobilů, v roce 2015 je to jen v ČR 4 900 000 osobních automobilů.
- Zadluženost města a obcí činila ke konci roku 2013 92 mld. Kč oproti celkové produkci automobilového průmyslu 865 mld. Kč.
- Provozování předzahrádky na ploše velikosti 10 m^2 stojí živnostníka 36 500 Kč /rok, parkovací karta rezidenta stojí v Praze 700 Kč/rok.
- Rozšiřuje se nabídka financování parkovacích projektů z fondů EU.
- Nyní je v ČR v provozu cca 1 000 elektromobilů, do roku 2025 se čeká nárůst na 25 000 elektromobilů.

Zdroj: http://www.parkovaciasociace.cz/

-mv-

16 dobrých důvodů pro management parkování

Dne 24.11. 2015 připravil CIVINET ČR a SR spolu s partnery evropského projektu Push and Pull seminář věnovaný parkování v městských oblastech. Projekt Push and Pull (nazvaný podle metody „carrot and stick", doslovně „mrkev a hůl", čemuž v češtině odpovídá idiom „cukr a bič"), se zabývá politikou, která nabízí kombinaci odměn a trestů, aby dosáhla žádoucího chování.

Projekt chce přispět ke zlepšení městské mobility prostřednictvím managementu parkovacích míst a opatření managementu mobility. Zavedení placených parkovišť, odstupňování výše parkovného, snižování počtu či omezení nabídky parkovacích míst a podobná opatření mají přimět řidiče, aby více používali udržitelné druhy dopravy. Zároveň je část příjmů z managementu parkování využívána pro opatření zaměřená na podporu alternativ automobilové dopravy. Více investic může přilákat uživatele veřejné dopravy, chůze, jízdy na kole a dalších udržitelných druhů dopravy.

Projekt představuje zavedení různých opatření managementu parkovacích míst a managementu mobility v 8 evropských městech. Všechna opatření využívají jako zdroj financování výnosy z managementu parkovacích míst. V 16 zemích (včetně České republiky) pak byly uspořádány tréninkové semináře.

Projekt mimo jiné shrnul 16 dobrých důvodů, proč je důležité efektivně řešit problematiku parkování ve městech:

1. Řiďte městskou mobilitu! Klíčem k řízení městské mobility je management parkování. Prakticky každá jízda autem končí na parkovacím místě. Management parkovacích míst je provázán s řízením poptávky po jízdě autem a zvládáním dopravních kongescí. Ve srovnání s ostatními nástroji dopravní politiky má management parkování dvě velké výhody: Obvykle nevyžaduje velké investice a je pro veřejnost přijatelný.

2. Uvědomte si hodnotu veřejného prostoru! Veřejný prostor má vysokou hodnotu, a pokud se využívá k parkování, měl by být zpoplatněný. Každé parkovací místo zabere 15 až 30 m^2 a průměrný motorista využije denně 2 až 5 různých parkovacích míst. Vytvoření zeleně v daném prostoru může mít příznivější dopad na hodnotu městského domu ve městě než zajištění parkování.

3. Management parkování zlepšuje kvalitu života ve městech! Nadměrná nabídka parkovacích míst přispívá k dopravním zácpám a brání dostupnosti pro všechny – chodce, cyklisty, veřejnou dopravu i motoristy. Zkušenosti ukazují, že když město zajistí další parkovací místa, dopravní zácpy se obvykle zhorší.

4. Omezte provoz způsobený hledáním parkovacího místa! Management parkování vede ke snížení provozu vyvolaného hledáním parkovacích míst.

5. Management parkování je účinné a přijatelné řešení! Na rozdíl od zpoplatnění vjezdu do měst nebo zvýšení cen paliva vykazuje management parkování dobrý poměr mezi účinností a přijatelností.

6. Původní odpor se mění v podporu! Zavádění managementu parkování lidé obvykle nechtějí, ale jejich odpor se změní v podporu, když si uvědomí jeho přínosy – oživená centra města, snížení cest automobily, snížení znečištění ovzduší a celkové zlepšení kvality života.

7. Prostor pro lidi, nebo pro auta? Management parkování chrání evropská historická města před záplavou zaparkovaných aut.

8. Podpořte vaši místní ekonomiku! Zkušenosti ukazují, že management parkování nezničí ochody na vaší hlavní třídě – naopak bývá pro místní ekonomiku přínosem.

9. Změňte mentální mapy! Uživatelsky přátelské parkovací zóny v docházkové vzdálenosti od klíčových lokalit jsou přijatelné, zejména pokud bude trasa pro chůzi z parkoviště k obchodům dobře promyšlená.

10. Firmy se nebudou stěhovat kvůli parkování! Management parkování nebrání tomu, aby firmy ve vašem městě investovaly.

11. Ovlivněte způsob dopravy do zaměstnání! Je prokázáno, že pokud zajistíte parkovací místa na pracovištích, významně ovlivňujete výběr dopravy – pokud nabízíte parkovací místa, budou zaměstnanci při cestě do práce častěji používat osobní automobil.

12. Management parkování přispívá k bezpečnosti na silnicích. Pokud jsou auta zaparkována příliš blízko u sebe nebo u křižovatek, zhoršují se rozhledové podmínky a přístup hasičů a vozidel záchranné služby. Ohroženy jsou v prvé řadě děti.

13. Porušení pravidel parkování není nevýznamným přestupkem! Vynutit dodržování pravidel parkování není žádné zbytečné obtěžování automobilistů: přináší prospěch nejen ukázněným automobilistům, ale je přínosem i pro většinu uživatelů dalších dopravních prostředků. Je nezbytné pro sanitky, vozy zásobování, hasiče, cyklisty, lidi se sníženou mobilitou, na vozíčku, i pro rodiče s kočárky.

14. Pro parkování v nových budovách stanovte maximální, nikoliv minimální standardy! Parkovací standardy mohou mít pozitivní vliv na bydlení a další projekty související s nemovitostmi. Při ceně parkovacího místa (od 20 000 až 40 000 € v parkovacím domě nebo v podzemní garáži) hrají významnou roli ve finanční proveditelnosti projektu.

15. Vhodně vyvážená volba cen parkování v parkovacích domech a na ulici a přiměřené pokuty jsou klíčem k úspěchu managementu parkování.

16. Management parkování se vyplatí! Dokáže zvýšit příjmy města a využívat je na podporu udržitelné mobility.

Zdroj: Brožura Push and Pull (odkaz je na http://push-pull-parking.eu/docs/file/20150608_push_pull_a4_cz_web.pdf)

Foto: Zurich, Autor: Z. Pirnosová

-mv-

Smart Cities o chytrém parkování

Když v roce 2013 vyšlo nulté číslo čtvrtletníku Smart cities, otevíralo je téma chytrého parkování. My vám zde přinášíme jeden z článků o zkušenosti Detroitu. Více o časopisu Smart cities najdete na http://scmagazine.cz/.

Detroit – jak příliš mnoho parkovacích ploch udusilo automobilové město

Tento článek byl převzat ze zahraničí s úmyslem ukázat téměř apokalyptickou podobu města, které svůj rozvoj postavilo na rozšiřování parkovacích ploch. I když se dá namítnout, že se jedná o ty zvláštní Američany, a navíc o jejich srdce automobilového průmyslu Detroit, což v našich končinách nemá srovnání, může obsah článku ukázat, jak lze negativně rozvíjet město, kde se automobily vyrábí, a taková u nás jsou. Některá naše města také mohou na základě poptávky po parkování dospívat k analytickým dokumentům, které tvrdí, že dané město potřebuje desetitisíce nových parkovacích míst a tento článek dokládá, co se stane, pokud se bude dané město takovými dokumenty řídit.

Podle údajů Roba Linna, urbanisty pracujícího pro Svaz obchodu jihovýchodního Detroitu, 39,2 % území v centru Detroitu bylo vyhrazeno nebo zastavěno pro účely parkování. Po obou stranách ulic jsou vyhrazená stání, na každém rohu je parkovací dům, půl míle od nákupního centra Comerica Park se nachází dalších 5000 parkovacích míst. Abychom si mohli udělat představu, Rob Linn seskládal parkovací plochy do podoby mapy centra Detroitu, kde oranžové plochy představují parkovací domy, červené pak vyhrazená stání.

Linn se pustil do této práce v rámci svého volného času, protože samotné město nemá přehled o celkovém počtu parkovacích míst, neboť jsou provozovány desítkami společností. To je problém mnoha měst, ale v tomto městě kde silný vztah k osobním vozidlům vychází jak z ekonomických, tak i kulturních důvodů, taková podpora parkování zapříčinila téměř vylidnění větší části města.

„Mnoho rezidentů považuje provoz vozidla za svou občanskou povinnost a vyhýbá se té „méněcenné" veřejné dopravě osob," tvrdí Linn, detroitský rodák. „V mnoha případech je to důsledek víry, že jezdit vozidlem je povinností, která podporuje všechny místní společnosti (jež jsou navázány na automobilový průmysl)."

Metropolitní oblast Detroitu má nejnižší podíl pracujících, kteří využívají městskou hromadnou dopravu ve srovnání mezi 50 největšími americkými městy. Detroit má nejvyšší podíl řidičů osobních vozidel, kteří cestují sami, 84,2 %. Všichni tito lidé samozřejmě potřebují někde zaparkovat – u kanceláře, u stadionu, u restaurace.

„Myslím si, že jsem se stal obětí utkvělé představy o rezidentech očekávávajících, že zaparkují v přilehlých ulicích místa, kam jedu," říká Linn. Sám ví, že takovou představu nemá, když cestuje do jiného města. „Myslím si, že je to tvrdý oříšek k rozlousknutí, protože je tato představa zakořeněna a pěstována v mnohých z nás již od mládí."

Následek takového přístupu je, že každý cíl cesty do města je "obalen" jakousi maximální kapacitou parkovacích ploch, z nichž většina je nevyužitá. A celé prostředí působí odcizeně, nepřívětivě.

„Tohle je stále se opakující cyklus, ve kterém život města vysychá výstavbou nových parkovacích míst, což z takových oblastí činí nebezpečná místa, kde se necítíte zcela dobře, a takové místo pak slouží jen pro parkování," říká Linn.

Možná by i našim městům pomohla při rozhodování o výstavbě nových parkovacích ploch jednoduchá mapa, která by v barvách ukázala aktuální parkovací plochy ve městě a jejich podíl na celkové ploše jako obraz poměru živého a mrtvého města.

Moderní a pokroková města, jakými jsou Amsterdam, Kodaň či Göteborg, již plně pochopila hrozbu vylidnění či udušení života ve středu města parkovacími plochami a uplatňují strategie postupného rušení parkovacích míst v řádu 2 % ročně tak, aby život ve městě postupně sílil. A daří se jim to, což dokládají například zvyšující se obraty obchodníků v centrech měst.

- Převzato od Emily Badger, theatlanticcities.com-

Z událostí iniciativy CIVITAS a sítě CIVINET Česká a Slovenská republika

CIVINET Česká a Slovenská republika slaví první výročí svého fungování

Právě před rokem oficiálně – registrací u Krajského soudu v Brně jako zapsaný spolek - vznikla síť měst a obcí se zájmem o udržitelnou mobilitu CIVINET Česká a Slovenská republika, své aktivity však tato síť zahájila již na začátku roku 2014. Zakládajícími městy byla statutární města Olomouc, Jihlava a město Karlovy Vary. Během prvního roku svého působení jsme postupně přivítali 15 řádných členů – z toho 11 českých a moravských a 4 slovenská města – a 5 přidružených členů. Zatím jako poslední se ke konci roku 2015 do této regionální sítě měst zapojilo i hlavní město ČR Praha.

V letech 2014 – 2015 se CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s. věnoval hlavně tématu integrovaného dopravního plánování

a tvorbě plánů udržitelné městské mobility (tzv. SUMP). Za rok své existence se podařilo uspořádat řadu úspěšných akcí, které zprostředkovávaly především dobré zahraniční zkušenosti a zkušenosti z projektů CIVITAS měst Brna a Ústí nad Labem. Úzce spolupracuje s dalšími evropskými CIVINETy, nejvíce společných aktivit pak proběhlo se sítí CIVINETu německy mluvící oblasti. Dosud uspořádané semináře se věnovaly jednak přípravě plánů udržitelné mobility, jednak aktuálnímu problému všech měst – parkování.

V listopadu loňského roku město Brno představilo svůj řídící a informační systém brněnské MHD a Centrální technický dispečink. Na závěr této zajímavé exkurze město prezentovalo své plány na přípravu Plánu udržitelné městské mobility.

Březnová exkurze z letošního roku přiblížila zase na příkladu města Ústí nad Labem tvorbu generelu udržitelné dopravy.

Květnová exkurze demonstrovala vzorová dopravní řešení ve švýcarském Curychu, zejména modelové provázání různých druhů dopravy a služby navázané na hlavní železniční uzel, projekty spolupráce veřejného a soukromého sektoru – public private partnership a nákupní centrum SihlCity, které dává přednost udržitelným druhům dopravy. Zajímavá byla i i opatření, jimiž město Curych podporuje cyklistickou dopravu.

V září se mohli členové sítě CIVINET seznámit s kroky, které na cestě k udržitelné dopravě udělala rakouská města Štýrský Hradec (Graz) a Celovec (Klagenfurt). Regulace parkování, dopravní zklidňování, podpora veřejné dopravy a cyklistické infrastruktury jsou již běžně využívanými nástroji řízení poptávky po dopravě. Graz ale ověřuje v praxi i nová řešení, například sdílený dopravní prostor, tedy oblast, v níž žádný účastník provozu nemá přednost. Na náměstí Sonnenfels probíhal zkušební provoz sdíleného dopravního prostoru, který sice prokázal zlepšení plynulosti provozu i pokles nehod díky zvýšené ohleduplnosti všech řidičů, ale kvůli platným normám je dnes prostor vyznačen jako obytná zóna.

Celovec nabídl ukázky celé řady opatření zaměřených na elektromobilitu. Pokud bude zajištěn příkon energie z obnovitelných zdrojů, je to jedna z cest k udržitelné mobilitě, na něž se dnes vydává celá řada měst usilujících o lepší podmínky života svých obyvatel.

„Důležité je uvědomit si, jak veliký vliv na život měst doprava má," říká Mgr. Jaromíra Jordová z Centra dopravního výzkumu, která sdílení zkušeností v oblasti udržitelné dopravy iniciovala. „Když budete mít jasnou vizi, čeho chcete dosáhnout, najdete i spoustu už vyzkoušených opatření. A s nimi je možné se seznámit právě prostřednictvím sítě CIVINET."

Prezentace z výše zmíněných akcí CIVINETu je možné si stáhnout zde http://www.cdv.cz/civinet-sit-k-udrzitelne-mobilite-ve-mestech/. Zájemce o členství v CIVINETu, kteří mají zájem vyměňovat si zkušenosti z oblasti udržitelné mobility a účastnit se připravovaných aktivit CIVINETu na příští rok (viz box) upozorňujeme, že členství i je v roce 2016 zdarma.

-mv a hbf-

Uskutečněné aktivity:

rok 2014:

- seminář PRAHA MD, 20. 2. 2014 (průzkum mezi městy na témata a aktivity, kterým by se měl budoucí CIVINET věnovat)
- Exkurze Brno, 20. 11. 2014 (demonstrační CIVITAS město)

rok 2015:

- exkurze Ústí nad Labem (demonstrační CIVITAS město) – 19. 3. 2015
- 1. česko-slovenská konference Integrované plánování a plány udržitelné městské mobility, Valná hromada + setkání Politické rady CIVINET, 30. 3. 2015
- setkání CIVINETů v Evropském parlamentu, 13. 4. 2015
- exkurze Curych, 12. - 13. 5. 2015
- seminář SUMP, Praha, 1. 6. 2015
- seminář SUMP, Žilina, 2. 6. 2015
- Exkurze do Grazu a Klagenfurtu, 15. – 18. 9. 2015
- CIVITAS Forum s účastí členů CIVINET ČR a SR, Ljubljana, 7. – 9. 10. 2015
- seminář k tématu parkování, Praha, 24.11.2015

Vyšla dvě politická stanoviska všech CIVINETů - na roky 2014 a 2015. Celý text politického stanoviska za 2015 najdete v říjnovém Zpravodaji.

Seznam členů CIVINETU:

Řádní členové (řazeno chronologicky podle data vstupu do CIVINETu):

- Statutární město Olomouc
- Statutární město Jihlava
- Statutární město Karlovy Vary
- Statutární město České Budějovice
- Město Třinec
- Statutární město Přerov
- Statutární město Zlín
- Statutární město Hradec Králové
- Mesto Košice
- Město Třebíč
- Mesto Žilina
- Statutární město Liberec
- Mesto Prievidza
- Hlavní město Praha
- Město Svit

Přidružení členové (řazeno chronologicky podle data vstupu do CIVINETu):

- Nadace Partnerství
- Výskumné centrum, Žilinská univerzita v Žilině
- Asociace měst pro cyklisty
- ROPID, a.s.
- Dopravní podnik města Košice, a.s.

Plánované aktivity na rok 2016 (výběr)

- Výroční konference CIVINET, Brno, 19. 5. 2016
- Valná hromada členů, Brno, 20. 5. 2016
- Exkurze do Francie a Německa, duben 2016
- Semináře na Slovensku na téma udržitelné mobility
- Databáze inspirativních dopravních řešení z ČR a SR
- Publikace Dobré příklady parkovací politiky z evropských měst CIVITAS

Publikace o zkušenostech měst CIVITAS

Cílem Iniciativy CIVITAS je předat zkušenosti s inovativními opatřeními v udržitelné dopravě ostatním. Využívá k tomu řadu cest, mimo jiné i řadu publikací – tzv. Přehledy CIVITAS – a webináře (tj. internetové semináře).

Na webové stránce CIVITAS v odkazu „základní publikace" (Key Publications) stejně jako na stránce CIVITAS, která umožňuje výměnu zkušeností (Thematic Group Coordination - CIVITAS Insights) najdete prvních 5 přehledů k tématům v rámci řady odborných publikací „8+1 hlavních témat CIVITAS". Nabízejí seznámení s daným tématem, co dosud města sítě CIVITAS udělala, co je možné si z těchto zkušeností odnést a jaké jsou vyhlídky do budoucna. Do června 2016 bude připraveno celkem 25 těchto publikací.

Distribuci publikací má na starosti jednak organizace Mobiel 21 přes facebook, Twitter a LinkedIn, tak i tematické skupiny CIVITAS na svých stránkách. Informace nabízejí i webové stránky CIVITAS (www.civitas.eu) a Eltis (www.eltis.org) a jsou zpřístupněny i v elektronické aktualizaci EPOMM (www.epomm.eu). V současné době jsou k dispozici následující publikace:

Přehled CIVITAS 01 – Bezpečnější silniční infrastruktura pro cyklisty a chodce

Ke stažení zde (download)

Autor: Wim Billet (Mobiel 21) | Recenzent: Sam Jones (TTR) | Redakce a korektury: Lewis Macdonald (ICLEI)

Silnice mohou být bezpečnější pro všechny, pokud oddělíme rychlejší a pomalejší dopravní proudy. Zvyšování bezpečnosti často znamená segregovat motorovou dopravu od bezmotorové. Přitom nové druhy cyklistické infrastruktury nebo přístupy, které jízdu na kole usnadňují, je třeba pečlivě posuzovat, abychom místo nápravy potíží nevyvolali nové problémy. Příklady zahrnují Aalborg (Dánsko) – cyklistické rychlopruhy (High-speed cycle lanes), Ghent (Belgie) – bezpečný cyklistický koridor, či Szczeninek (Polsko) – systém sledování dopravy na nejrušnějších křižovatkách.

Přehled CIVITAS 02 – Přístup k mobilitě: Umožnit nezávislý život všem

Ke stažení zde (download)

Autor: Fred Dotter (Mobiel 21) | Recenzent: Teije Gorris (DTV) | Redakce a korektury: Lewis Macdonald (ICLEI)

Mobilita je nedílnou součástí našeho života. Každý den jsme nějak «mobilní»: musíme jít do školy nebo do práce, k lékaři, nebo se vydat na pochůzky - ale chceme se také setkat s přáteli, jít do restaurace, posilovny nebo do kina, nebo se prostě jenom jít projít nebo si vyjet na kole. Dostupnost znamená dostat se snadno z bodu A do bodu B, a to i bez osobního automobilu. Jak na to? Inspiraci najdete v této publikaci.

V publikaci najdete tyto příklady: Toulouse (Francie) – zlepšování dostupnosti veřejné dopravy, Praha – tvorba nové autobusové linky či Iasi (Rumunsko) – dostupnost pro osoby s postižením.

Přehled CIVITAS 03 – Čistší, bezpečnější a efektivnější nákladní doprava ve městech

Ke stažení zde (download)

Autor: Fred Dotter (Mobiel 21) | Recenzent: Måns Lindberg (DG MOVE) | Redakce a korektury: Lewis Macdonald (ICLEI)

Přeprava zboží nákladními automobily nebo dodávkami po silnici je přes všechny negativní environmentální a ekonomické dopady stále hlavním způsobem přepravy nákladů ve městech. Přeprava a distribuce nákladů často probíhá tradičním způsobem s individuálními řešeními, která neřeší větší problémy.

V brožuře mimo jiné najdete příklady z těchto měst: Gothenburg (Švédsko) – pobídky na nákup environmentálně příznivějších nákladních a logistických vozidel, Ljubljana (Slovinsko) – rozvoj integrované politiky nákladní dopravy, či La Rochelle (Francie) – strategický rozvoj platformy na městskou logistiku.

Přehled CIVITAS 04 – Podpora managementu parkovacích míst snižuje dopravní zácpy a zvyšuje bezpečnost silničního provozu

Ke stažení zde (download)

Autor: Fred Dotter (Mobiel 21) | Recenzent: Ivo Cré (Polis) | Redakce a korektury: Lewis Macdonald (ICLEI)

Pokud je parkování strategicky řízeno, může to odradit některé řidiče od jízdy do oblastí, kde je nedostatek parkovacích míst, případně přimět je, aby se vyhýbali cestám v dopravních špičkách, a povzbuzovat je k využívání udržitelnějších druhů dopravy. Pro úspěch opatření je rozhodující brát ohled na potřeby obyvatel, zajistit kvalitní možnosti volby jiného způsobu cestování a poskytnout vzdělávání o přínosech managementu parkování.

Najdete zde následující příklady z měst CIVITAS: Nantes (Francie) – zavádění P+R a parkovacích standardů, Malmö (Švédsko) – dotované parkování pro čistá vozidla, nebo Perugia (Itálie) – městská parkovací strategie pro jízdní kola.

CIVITAS Insight 05 - Car sharing: Nové podoby používání a vlastnictví aut

Ke stažení zde (download)

Autor: Fred Dotter (Mobiel 21) | Recenzent: Hana Peters (Rupprecht Consult) | Redakce a korektury: Lewis Macdonald (ICLEI)

Pokud chceme snižovat automobilovou dopravu ve městech, bude třeba, aby si obyvatelé osvojili životní styl, který se na automobilovou dopravu méně spoléhá. Alternativní formy používání automobilů, jako je sdílení automobilů, mají potenciál významně přispět k udržitelnější městské mobilitě. Pro usnadnění tohoto posunu v mentalitě mohou města podporovat iniciativy různých typů sdílení vozidel, vlastnictví a využívání automobilů.

V publikaci najdete ukázové příklady z Brém (Německo) – zdvojnásobení sdíleného vozidla, Janov (Itálie) – rozšiřování služeb car-sharingu a Bathu (Velká Británie) - City Car Club.

-mv a hbf-

CIVITAS CAPITAL podporuje prostřednictvím Fondu aktivit opatření zaměřená na udržitelnou městskou mobilitu v Evropě. Dotace jsou určeny na přenos úspěšných opatření z «průkopnických měst» na místa, která mají zájem je převzít.

Spolufinancování (až 50 %) bylo k dispozici prostřednictvím čtyř výzev mezi roky 2014 a 2015. Čtvrtá výzva, která právě byla uzavřena, nabízí 80 000 € na spolufinancování projektů zaměřených na deset hlavních oblastí CIVITAS a řadu vybraných nástrojů.

Projekt CAPITAL podporující iniciativu CIVITAS nabídl v letech 2014 a 2015 i několik webinářů. Materiály ze čtyř uskutečněných webinářů si můžete stáhnout či shlédnout na internetu. První dva webináře – v podobě zaznamenaného průběhu webináře včetně prezentace a diskuse – jsou ke stažení, zbylé dva webináře lze přehrát na youtube.com. Všechny webináře proběhly a jsou zaznamenány v anglickém jazyce. Odkazy najdete zde:

- Interactive mobility information (Informace o interaktivní mobilitě) se uskutečnil 3. 4. 2014: https://attendee.gotowebinar.com/recording/8615101671179031553
- Sharing is the new having (Sdílení je novou cestou vlastnění) ze dne 7. 4. 2014: https://attendee.gotowebinar.com/recording/4150212549755191298
- Segmentation in campaigning, the Utrecht case (Segmentace pořádání kampaní – příklad Utrechtu) proběhl 28. 04. 2015: https://attendee.gotowebinar.com/recording/6345974662398317569
- Behaviour change theories for cycling promotion (Teorie změn chování zaměřené na podporu cyklistiky) ze dne 13. 8. 2015: https://www.youtube.com/user/CIVITASPlus

-mv a hbf-

Města CIVITAS nabízejí podporu ostatním: Možnosti stáží

Absolvovat stáž v jiném městě sítě CIVITAS je ideální příležitostí pro zástupce měst, kteří řeší nějaký konkrétní problém, aby se na něj mohli podívali z jiného úhlu pohledu a seznámili se s tím, jak jej řeší jinde.

Nabídka stáží představuje příležitost rozvíjet nové dovednosti. Stáž klade důraz především na praktické znalosti. Pro rozvoj nových dovedností je velmi důležité «dělat a zažít.» Budete mít čas promyslet si vlastní proces učení. Vytvoření portfolia umožní předvést výsledky stáže kolegům.

Co je smyslem stáže CIVITAS?

«Stáž je dočasná práce vykonávaná jako součást studia s cílem získat odborný praktický výcvik a zkušenosti.»- Macmillandictionary

Stáž sítě měst CIVITAS mohou popsat následující charakteristiky:

- Stáž je krátkodobý pobyt (3 – 5 dní) v hostitelském městě.
- Města se zkušenostmi «lead cities", tedy města sehrávající vedoucí pozici v některém konkrétním tématu, jsou v roli hostitele, města, která se učí, praktikují roli «learning cities».
- Stáž se zaměřuje na konkrétní zadání s jasným odkazem na vlastní místní kontext a problémy města, které se do výcviku hlásí. Proces zahrnuje všechny prvky tzv. Kolbova učebního cyklu, přitom velký důraz klade na fázi vlastních zážitků a zkušeností („udělej a zažij").

Kolbův učební cyklus

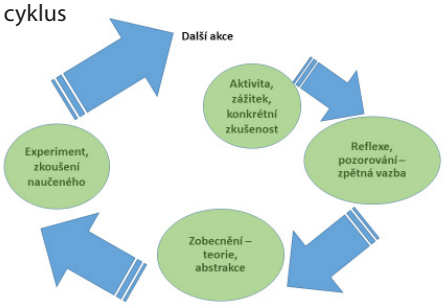

- Nejdůležitějším cílem stáže je rozvoj nových dovedností. Proto po dokončení stáže jsou účastníci povinni vypracovat závěrečnou zprávu („portfolio“) o tom, na jakém místním tématu pracovali a s jakými osvědčenými postupy a řešením se ve svém vedoucím městě setkali. Měli by popsat nové dovednosti a kompetence, s nimiž se obeznámili nebo které si osvojili, a zamyslet se nad způsobem, jak mohou nové znalosti a dovednosti využít v místě, kde působí.
- Ve srovnání s výukovými e-kurzy a školeními je významně vyšší osobní zaměření a interakce, protože všichni účastníci mají svého místního školitele.

Odborníci v oblasti dopravy, kteří se chtějí zúčastnit, by se nejprve měli seznámit s požadavky žádosti, které je třeba splnit, a pak vyplnit on-line formulář žádosti. O žádostech bude rozhodovat třikrát ročně rada.

Jak žádat?

Podívejte se na seznam hostitelských měst a vyhledejte města zapojená v síti CIVITAS, která již vyjádřila zájem hostit zájemce z jiných měst.

- Město Koprivnica (Chorvatsko)
- Město Bristol (Velká Británie)
- Město Funchal (Madeira, Portugalsko)
- Město Štýrský Hradec - Graz (Rakousko)
- Město Brno

Můžete také navrhnout jiná města, než jsou dnes na seznamu. Více inspirace najdete v druhém vydání katalogu průkopnických měst a opatření.

Dorozumívacím jazykem bude ve většině případů angličtina. Samozřejmě můžete komunikovat i místním jazykem, ovšem ve všech případech je potřeba napsat zprávu („portfolio“) anglicky, takže minimální úroveň znalosti angličtiny se stejně předpokládá.

Financování

Kolik je k dispozici a jaké potřeby budou hrazeny?

- Celkem je na podporu vedoucího a studujícího města k dispozici 1950 €.

Maximální výše finančních prostředků pro jednu stáž je:

- Na cestovné a diety pro vysílající město: € 800.
- Společenské náklady (např. náklady catering) pro hostitelské město: € 250. (Způsobilé náklady nezahrnují úvazky personálu.)
- Poplatek pro hostitelské město na jednu stáž: € 900.

Osvědčení

- Za úspěšně dokončené stáže budou uděleny certifikáty.

Nějaké další otázky?

- Při sestavování žádostí jistě narazíte na nějaké nejasnosti. Neváhejte kontaktovat náš tým na kontaktech: placement@civitas.eu, tel.: +32 16 31 77 02. Vaše dotazy se pak objeví mezi častými otázkami.

Členové CIVINETu Česká a Slovenská republika, kteří mají zájem využít možnost stáží, se mohou obrátit na konzultaci a podporu na sekretariát CIVINET, email: civinet@cdv.cz.

Školení a elektronické kurzy

Na stránce CIVITAS Fórum je možné si stáhnout Katalog e-kurzů a dalších školení.

http://civitaslearningcenter.talentlms.com/catalog

Byly zveřejněny Zásady politiky inteligentních dopravních systémů a řízení dopravy v městských oblastech. Jsou ke stažení (v angličtině) na odkazu: http://www.civitas.eu/content/civitas-policy-note-intelligent-transport-systems-and-traffic-management-urban-areas-0.

Z projektů k udržitelné mobilitě

Aktivity mesta Žilina na podporu udržateľnej mobility

Myšlienka udržateľnej mobility rezonuje v meste Žilina už niekoľko rokov. Samospráva si plne uvedomuje potrebu rozvoja alternatívnych druhov dopravy vrátane elektromobility. Mesto Žilina preto pristupuje k problematike udržateľnej mestskej mobility zodpovedne, o čom svedčí neustále sa zvyšujúci sa počet opatrení a aktivít na podporu udržateľnej mobility.

Podobne ako mnoho iných slovenských miest aj v Žiline sa rozvíja cyklistická doprava a to prostredníctvom budovania cyklistickej infraštruktúry. K tomu nám dopomohli aj projekty zamerané na podporu cyklodopravy v meste. V Žiline veríme, že nové programovacie obdobie prinesie ešte vyšší objem finančných prostriedkov ako to bolo v minulom období, ktoré prispejú k zlepšeniu stavu cyklistickej infraštruktúry v meste. V Žiline sme pripravení dobudovať sieť cyklotrás v dĺžke takmer 8 km vrátane premostení ponad rieku Kysúca. Zároveň máme záujem dobudovať okrem bežných doplnkov cykloinfraštruktúry aj priechody pre cyklistov na významných križovatkách v meste. Popri tom sa ako samospráva zapájame do rôznych národných kampaní ako napr. Do práce na bicykli, či ETM.

V súvislosti s podporou alternatívnych druhov dopravy sa intenzívne venujeme modernizácii a zefektívneniu prevádzky verejnej hromadnej dopravy. V súčasnosti sa v Žiline skončil test preferencie vozidiel MHD na križovatkách a DPMŽ sa už pripravuje na nákup nových trolejbusov a autobusov v rámci nového programovacieho obdobia. Za zmienku stojí aj fakt, že jednou z aktívnych podpôr verejnej dopravy je neustále sa znižujúci počet platiacich cestujúcich. V súčasnosti občania nad 62 rokov, mamičky s kočíkmi a deti do 6 rokov cestujú vo vozidlách MHD bezplatne. Tento stav má samospráva záujem rozšíriť o všetkých občanov Žiliny, ktorí si splnia povinnosti voči mestu. Takýmto spôsobom chceme

podporiť využívanie verejnej hromadnej dopravy, a znížiť tak počet motorových vozidiel jazdiacich dennodenne. Predpokladaný termín bezplatnej dopravy pre všetkých Žilinčanov je naplánovaný na rok 2017. Aj DPMŽ popri svojich trvalých opatreniach pracuje na kampaniach, ktoré sa dotýkajú cestujúcich rôznych vekových kategórii, a prispieva tak k všeobecnej kampani na podporu udržateľnej mobility.

Jednou z najväčších investícii v oblasti pešej dopravy bude budúcoročná generálna rekonštrukcia pešej infraštruktúry v rôznych lokalitách mesta, najmä na sídliskách, a tiež dobudovanie chýbajúcich chodníkov popri hlavných ciest prevažne mestských častí vidieckeho charakteru. Týmto opatrením samospráva chce prispieť k bezpečnosti chodcov a v neposlednom rade ku komfortu.

Aj v oblasti statickej dopravy sa stretávame s problémami najmä na sídliskách. Pripravujeme preto riešenie týchto problémov formou dostavby chýbajúcich parkovacích miest v parkovacích objektoch ako sú parkovacie domy či hromadné garáže a následne reguláciu parkovania formou spoplatnenia a vylúčenia nákladných a úžitkových vozidiel spolu s obmedzením parkovania služobných vozidiel. V prípade parkovacích objektov sa uvažuje zahrnúť do funkcie takého objektu aj cykloboxy a elektronabíjacie stanice.

Významným krokom samosprávy bolo rozhodnutie vytvoriť samostatné pracovné miesto priamo na mestskom úrade v Žiline pre riadenie aktivít na podporu udržateľnej mobility. Od apríla roku 2015 funguje na mestskom úrade oddelenie mobility, ktoré priamo zastrešuje kompletnú agendu súvisiacu s udržateľnou mobilitou vrátane riešenia problémov statickej dopravy.

Práve pracovník oddelenia mobility vykonáva okrem spomínanej agendy aj systematickú prácu s mládežou. V mesiacoch október až január prebieha na základných školách prednáška pre žiakov 6. ročníka na tému „Učíme sa o mestskej mobilite", ktorá má prispieť k zvýšenému povedomiu mladšej generácie o využívaní alternatívnych druhov dopravy, o výhodách a nevýhodách jednotlivých druhov mestských foriem prepravy, o súčasných trendoch a opatreniach v Západnej a Severnej Európe a tiež poukázať na negatívne dôsledky v prípade neriešenia týchto problémov. Vzbudzuje sa týmto záujem o túto problematiku a tiež presvedčenie o správnosti konania jednotlivcov. Je dôležité si mentálne podchytiť mladú generáciu, pretože tá v budúcnosti bude udávať trend v oblasti využívania dopravy v meste.

Ľuboš Slebodník, vedúci oddelenia mobility, Mesto Žilina

Hra Oblékáme hada Edu jako podpora udržitelné dopravy i prevence obezity

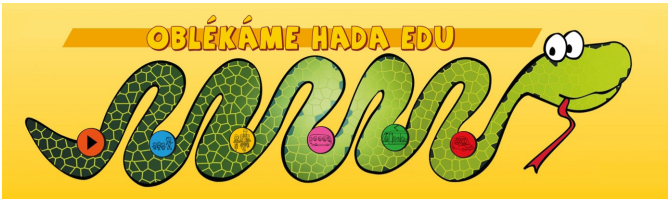

Letos na podzim proběhlo již třetí kolo **dopravní kampaně Oblékáme hada Edu**, která motivuje děti ve věku 4 - 12 let a jejich rodiče k cestování do školy zdravým a k přírodě šetrným způsobem (pěšky, na kole, veřejnou dopravou nebo s využitím spolujízdy). Hra probíhá v 19 evropských zemích a je známá také pod názvem **Traffic Snake Game**. V České republice se do kampaně od jejího startu v roce 2014 zaregistrovalo již 34 škol, z toho 14 z nich uspořádalo hru s hadem Edou letos na podzim (mj. z Brna, Jihlavy, Lysé n. L., Litoměřic, Turnova). Přehled škol zapojených do kampaně naleznete na http://www.trafficsnakegame.eu/czechrepublic/skoly/.

V **Lysé nad Labem** se několik místních škol rozhodlo řešit ranní dopravní špičku, kdy v blízkosti vstupů do škol zastavují během krátké doby před vyučováním stovky aut přivážejících děti do školy. Tři základní školy se proto zapojily do kampaně s hadem Edou a motivovaly děti a jejich rodiče, aby pro cesty do školy používali udržitelné způsoby dopravy nebo alespoň parkovali ve vedlejší ulici. Snahou bylo zajistit přehlednější a bezpečnější okolí vchodu do školy pro příchozí děti. Setkání s radou rodičů také rozpoutalo dialog o tom, jaká opatření bude potřeba realizovat, aby děti mohly cestovat do školy samostatně pěšky, na kole či koloběžkách. Kromě zajištění bezpečnosti na trasách ke školám jsou zapotřebí prostory pro bezpečné ukládání kol a koloběžek. Realizace navržených opatření bude financována z předešlého projektu Bezpečně do školy, z rozpočtu města i ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

V říjnu 2015 byla kampaň představena brněnským školám na **semináři o udržitelné a bezpečné mobilitě dětí**, který byl pořádán ve spolupráci s Magistrátem města Brna. Seminář pro školy navázal na výstavu Města s dobrou adresou, která byla zaměřena na možnosti řešení veřejného prostoru, dopravy a pohybu s cílem zpříjemnit lidem život ve městech (více viz souhrnná zpráva z této akce: http://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/KBZM/Akce_kampane_2015/Souhrnna_zprava_vystava_dobra_adresa.pdf). Do hry s hadem Edou se letos zapojily 4 brněnské základní školy.

Foto: Seminář o udržitelné a bezpečné dopravě pro školy v Brně (vlevo), Oblékáme hada Edu na ZŠ Havlíčkova, Litoměřice (vpravo)

Hada Edu oblékali letos na podzim také žáci Základní školy Jungmannova v **Jihlavě**. V průběhu hry cestovalo do školy udržitelným způsobem 98 % dětí, většina z nich se dopravuje do školy školním autobusem. Kampaň s hadem Edou podpořilo město Jihlava prostřednictvím svého projektu Zdravé město a místní Agendy 21 a dětem věnovalo za účast v kampani krásné ceny. Město se také rozhodlo kampaň Oblékáme hada Edu zařadit do svého **Zdravotního plánu města Jihlavy na roky 2015 – 2017** mezi preventivní programy pro upozornění na zdravější způsoby cestování do školy a jako prevence obezity (více viz http://www.jihlava.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=509333).

Aktuální dění v kampani můžete sledovat na webových stránkách http://www.trafficsnakegame.eu/czechrepublic.

Kontaktním místem kampaně je Centrum dopravního výzkumu, v. v. i. (snake@cdv.cz, tel. 724 898 358). Záštitu nad kampaní Oblékáme hada Edu převzal BESIP.

-ds-

Kvalita ovzduší a emise dieselových motorů

Otevřený dopis 24 specialistů reagující na kvalitu ovzduší zveřejněný 11. prosince 2015 se obrací na výbor Evropského parlamentu, který má při svém jednání projednávat emisní limity pro automobily, a upozorňuje na nebezpečí, která nastanou, pokud nebudou právní normy regulující emisní limity vozidel posíleny.

Příští týden se má sejít výbor Evropského parlamentu, aby diskutoval o emisních limitech pro automobily.

V samotné Velké Británii přispívají každoročně vozy se vznětovými motory k předčasnému úmrtí 29 000 lidí. Prochází to bez větší pozornosti veřejnosti a automobilový průmysl tak nadále propaguje dieselová vozidla jako «čistá». V podmínkách silničního provozu nevyhovují vozy se vznětovými motory normám pro oxidy dusíku (NO_x). Benzínová auta mají limity nižší a vyhovují jim i v podmínkách běžného provozu.

Podobně zavádějící jsou údaje o emisích CO_2. Skutečné emise dieselových automobilů mohou být až o 40 % vyšší, než jsou uváděné údaje. Přínos nižších emisí CO_2 z naftových motorů ve srovnání s benzínovými se děje za cenu snížení kvality ovzduší v obcích a městech celé EU. 20 členských států EU překračuje v současné době mezní hodnoty kvality ovzduší, a to především kvůli dopravě, přitom ve většině zemí zhoršuje situaci i vysoký podíl dieselových vozů.

Chceme, aby si veřejnost více uvědomovala dopady automobilů s dieselovým motorem; nevztahují se jen na jednoho výrobce aut, ale jedná se o obecný problém celého průmyslu. Vozy se vznětovými motory nejsou čisté, a nikdy nebyly; říká Dr. Claire Holmanová z Univerzity v Birminghamu, jedna z autorů otevřeného dopisu, a předsedkyně Institutu Air Quality Management (Institut managementu kvality ovzduší).

Celé znění otevřeného dopisu najdete na odkazu: http://iaqm.co.uk/the-truth-about-diesel-cars-open-letter/

Další informace můžete získat na adrese:

Robert Ashcroft, Institution of Environmental Sciences/Institute of Air Quality Management, London, UK ; tel: 0207 601 1920; Email: robert@the-ies.org

Přednášku Dr. Claire Holmanové o nízkomesních zónách můžete zhlédnout na https://www.youtube.com/watch?v=JzPZTbqy4Oo.

Jak se stát členem CIVINETu

Žádost o členství je podmíněna zasláním:

- vyplněné přihlášky,
- deklarace zájmu stát se členem CIVINET na hlavičkovém papíru subjektu žádajícího o členství,
- dalších dokladů prokazujících rozhodnutí a oprávněnost rozhodnutí příslušného orgánu žadatele stát se členem CIVINET (v případě obcí/měst výpis usnesení rady nebo zastupitelstva o pověření osoby zastupovat město/obci a výpis usnesení zastupitelstva o schválení podání žádosti o členství)

na sekretariát CIVINET (Sekretariát CIVINET, Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno) a elektronicky na na e-mailovou adresu **civinet@cdv.cz**.

Formuláře jsou ke stažení zde: **http://www.civitas.eu/civinet/civinet-czech-and-slovak-republics**

Rozlišujeme dva typy členství:

Řádné členství

s právem hlasování mohou získat místní samosprávné autority z České a Slovenské republiky, které mají zájem a jsou schopny se zapojit do Iniciativy CIVITAS.

Přidružené členství

je otevřeno asociacím, výzkumným centrům, univerzitám a dalším organizacím, které mají odborný zájem o udržitelnou městskou dopravu.

CIVINET
CIVITAS City Networks

ČESKÁ A SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Kalendárium: Události v roce 2016

Události organizované CIVINETem ČR a SR:

19. 5. 2016: Výroční konference CIVINET ČR a SR, Brno

Výroční konference CIVINETu v roce 2016 bude mít téma „co přináší nejnovější výzkum pro udržitelnou mobilitu v městských oblastech a udržitelné plánování měst". Předneseny budou i zkušenosti s rozvojem udržitelné mobility z evropských měst, např. Štýrského Hradce (Grazu).

20. 5. 2016: Valná hromada CIVINETu ČR a SR, Brno

Každoroční setkání všech členů CIVINETu České a Slovenské republiky. Jeho součástí bude i setkání Politické rady CIVINETu.

Události CIVITAS v Evropě:

21. 1. 2016, Edinburgh: Workshop o přístupu ke zdrojům financování z EU zaměřeným na udržitelnou dopravu

CIVINET Velká Británie a Irsko představí možnosti využití zdrojů EU na financování udržitelné dopravy. Tento workshop je již plně obsazen.

Více informací včetně programu najdete zde: http://civitas.eu/content/training-workshop-accessing-eu-funds-sustainable-transport

26. 1. 2016, 12:30 – 13:30 hod.: Webinář Bezpečné cesty do školy – inspirace z Granady a Malagy

V úterý 26. ledna proběhne webinář, při němž město Malaga a provincie Granada představí své zkušenosti s programem Bezpečné cesty do škol. Jak můžete podpořit aktivní způsob dopravy školáků? Tím, že jim zajistíte bezpečné cesty a budete je propagovat. Obě lokality úzce spolupracovaly s učiteli, rodiči a dalšími, jichž se téma týká. To, co se při této práci naučili, vám představí na tomto webináři.

Více informací je k dispozici na http://www.civitas.eu/content/webinar-safe-routes-school-inspiration-granada-and-malaga

16. 2. – 17. 2. 2016, Kolín nad Rýnem: Workshop o elektromobilitě v městech sítě CIVITAS

Účastníkům budou představeny inovativní strategie rozvoje elektromobility ve městech, trendy ve využívání elektrobusů ve veřejné dopravě a další. Účast na workshopu je zdarma. Více informací včetně programu je k dispozici zde http://www.civitas.eu/content/workshop-electromobility-civitas-cities

18. 2. 2016, Brusel: Školení: Jak ovlivňovat dopravní chování využíváním herních prvků

Gamifikace označuje využívání prvků typických pro hry (např. bodové skóre, soutěžení s jinými, pravidla hry) v jiných oblastech – obvykle se využívá jako technika marketingu nějakého produktu nebo služby.

Více informací zde http://www.civitas.eu/content/training-influencing-behaviour-through-gamification.

5. 4. – 8. 4. 2016, Amsterdam: Školení: Plánování pro cyklistiku

Toto školení je zaměřeno na profesionály zapojené do tvorby, propagace a plánování cyklistické dopravy. Účastníkům budou představeny nejnovější trendy v cyklistice a plánování cyklistické dopravy, jako jsou parkování jízdních kol, sdílení kol, ITS pro jízdní kola, monitorování a modelování. Součástí bude jízda pro Amsterdamu a interaktivní cvičení, jak aplikovat teorii v praxi. Více informací najdete zde:

http://www.civitas.eu/content/training-planning-cycling

12. – 13. 4. 2016, Brémy: 3. Evropská konference k plánům udržitelné městské mobility

Více informací viz http://www.eltis.org/participate/events/3rd-european-conference-sustainable-urban-mobility-plans

Ostatní události v ČR a SR:

17. – 18. 5. 2016, Brno: Workshop Nectar

Odborný workshop pro výzkumníky v oblasti dopravní politiky a dopravního plánování. Možnost zasílat abstrakty na tuto akci je do 31. 1. 2016 na email: hana.bruhova@cdv.cz. Výzvu k zasílání abstraktů najdete zde http://www.cdv.cz/file/nectar-workshop-first-call-for-papers/

25. – 27. 5. 2016, Třebíč a Náměšť nad Oslavou: Mezinárodní konference Vysokorychlostní železnice v ČR

Více informací najdete zde: http://www.regio2020.cz/

Ostatní události v Evropě:

18. 4. – 21. 4. 2016, Varšava: Transport Research Arena 2016

http://www.civitas.eu/content/transport-research-arena-2016

27. – 29. 4. 2016, Bilbao: 8. Evropská konference udržitelných měst a obcí

http://www.civitas.eu/content/8th-european-conference-sustainable-cities-towns-0

Kontakty

Sekretariát CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.
Líšeňská 33a
636 00 Brno
e-mail: civinet@cdv.cz

Kontaktní osoba CIVINETu ČR a SR v České republice: Mgr. Radomíra Jordová
Kontaktní osoba CIVINETu ČR a SR na Slovensku: doc. Ing. Dana Sitányiová, Ph.D.

Více informací o CIVINET vč. přihlášky do CIVINET a deklarace zájmu o členství je k dispozici na internetových stránkách **www.cdv.cz/civinet-sit-k-udrzitelne-mobilite-ve-mestech/** nebo **http://www.civitas.eu/civinet/civinet-czech-and-slovak-republics**.

O CIVINET Česká a Slovenská republika

Spolek CIVINET Česká a Slovenská republika byl zapsán do spolkového rejstříku 15. listopadu 2014, IČO 03519996. Jedná se o síť měst a obcí se zájmem o udržitelnou mobilitu a inovativní řešení v dopravě. Jde o jednu z deseti sítí CIVINET, které působí na území EU.

O zpravodaji CIVINET Česká a Slovenská republika

Tento elektronický čtvrtletník slouží k informování všech zájemců o udržitelnou městskou mobilitu. Nabízí informace o vývoji v oblasti udržitelné mobility, o iniciativě CIVITAS a politikách Evropské komise. Příspěvky pochází od členů a sekretariátu CIVINET Česká a Slovenská republika a dalších evropských sítí CIVINET.

Redakce: Michaela Valentová
Ing. Mgr. Hana Brůhová-Foltýnová, Ph.D.
Mgr. Radomíra Jordová
Ing. Zbyněk Sperat, Ph.D.

Poděkování:

Tato publikace vznikla v rámci evropského projektu CAPITAL, který je financovaný ze 7. Rámcového programu EU pro výzkum a technologický rozvoj.

Názory zde prezentované jsou názory autorů a nemusí nutně odrážet pohledy Evropské komise nebo projektu CAPITAL.
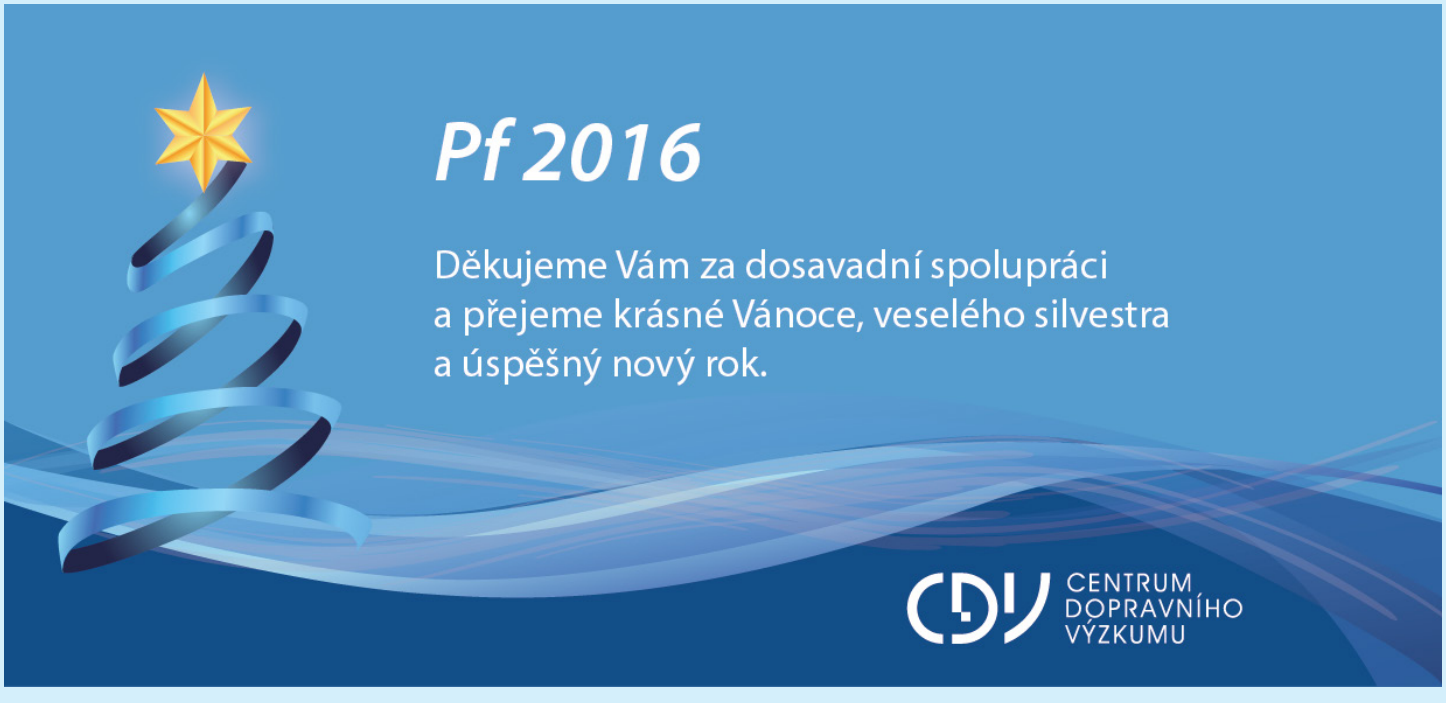
Uzávěrka tohoto čísla: 11. 12. 2015